

[Ministeren for Grønland.]

talt sige dem alle. Jeg vil ikke uden videre hævde, at der ikke i dette princip kan være nogen berettigelse, men det er min afgjorte overbevisning, at det ville være uheldigt, om man, inden opbygningen af Grønland er skredet videre frem, ville foretage en sådan opdeling. Jeg betragter det som en afgjort forudsætning for, at der kan være størst mulig fasthed i administrationen af Grønland, at denne administration ligger i et enkelt ministerium, hvis ansvar derved ganske vist forøges, men som til gengæld vil kunne tilvejebringe det nødvendige sammenhængende overblik med hensyn til løsningen af de mange opgaver, som opbygningen medfører. Iøvrigt kan jeg om hele dette spørgsmål henvise til Grønlandskommissionens betænkning af 1950. Om man så senere, når opbygningen er skredet videre frem, vil tage dette principielle spørgsmål op, er en anden ting, men jeg vil advare meget stærkt imod, at der rejses en diskussion herom på nuværende tidspunkt.

Man må naturligvis ikke vente, at jeg efter 7 ugers ophold i Grønland kan have fået et indgående kendskab til de mange spørgsmål, der melder sig deroppe, men een ting er jeg blevet fuldt klar over, og jeg beder ikke mindst de mange kritikere om at erindre dette: forholdene i Grønland er i mange henseender så forskellige fra forholdene i det øvrige Danmark, at der ikke uden videre kan drages sammenligninger eller altid anvendes de samme metoder til at løse vanskelighederne. Selve naturen og de livsvilkår, den byder, herunder ikke mindst de store afstande i landet og befolkningens levevaner og traditioner, er på mange måder helt afvigende fra det, der er sædvanligt i det øvrige Danmark. Uden et alvorligt forsøg på at trænge ind i disse særlige forudsætninger og virkelig forstå dem vil arbejdet for den grønlandske befolkning let blive velmenende, men overfladisk teori uden fodfæste i virkeligheden. Personlig betragter jeg det derfor som et hovedresultat af min rejse, at jeg føler at være kommet langt mere ind på livet af befolkningens problemer. Jeg har set grønlænderen under hans arbejde og i hans bolig, jeg har talt med en række grønlændere, og jeg har derigennem fået et grundlag for at forstå de opgaver, der foreligger,

sådan som de tager sig ud set med grønlændernes øjne, og mangt og meget stiller sig helt anderledes for mig, efter at jeg er kommet hjem, end det gjorde, da jeg tog op til det store, skønne land med den barske natur.

Det ærede medlem hr. A. Lyng kom i sin tale ind på en række enkeltspørgsmål vedrørende Grønland. Det ærede medlem omtalte således, at høhøsten, der har så stor betydning for fåreavlen, i år var slået fejl, og nævnte, at landsrådet havde foreslået tilførsel af reservefoder hervedefra. Jeg kan oplyse, at der allerede er udsendt 100 t hø til afhjælpning af foder manglen. Ministeriet og landsrådet har givet tilskud til dets billiggørelse.

I anledning af det ærede medlems ønske om højere priser på fåreavlsprodukter kan jeg oplyse, at Den kgl. grønlandske Handel er indstillet på at gennemføre en sådan prisforhøjelse i lighed med den, der i foråret blev givet fiskerne for deres produkter.

De ønsker, som det ærede medlem derefter fremsatte med hensyn til forskellige anlægsbevillinger, herunder også særlig spørgsmålet om skolebyggeri, vil blive gjort til genstand for nøje drøftelse i det udvalg, som jeg fornylig har foranlediget nedsat.

Jeg giver det ærede medlem ret i, at den store spædbørnsdødelighed i Grønland er et meget alvorligt problem. Som et led i bekæmpelsen af spædbørnsdødeligheden vil der fra 1. januar 1956 blive gennemført en mælkehjælpsordning til gravide og diegivende kvinder i lighed med den ordning, der gælder i det øvrige Danmark. Det overvejes også i den nærmeste fremtid at gennemføre en sundhedsplejerskeordning i Grønland.

Det ærede medlem var inde på, at flere udstedsbutikker var for dårligt forsynet med varer. Jeg er bekendt med, at der fornylig har været fremført enkelte tildels berettigede klager i den retning. De nævnte klager er blevet meget grundigt undersøgt, og de synes hovedsagelig at have deres rod i mæslingepidemier og isvanskeligheder.

Flere gange i sin tale kom det ærede medlem ind på betydningsfulde lønningsmæssige problemer. Jeg er opmærksom på disse forhold, men finder det rigtigst, at den videre drøftelse af disse spørgsmål finder sted i lønningskommissionen.